

LASI!

ATBALSTI!

IESAISTIES!

DARBA LAPAS

Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmas
"Bēnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022" grāmatu kolekcijas iepazīšanai

Tina Oževiča

Ko dara jūtas?

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

ATRODI ĪSTO

Izgriez nosaukumu komplektus un atrodi piemērotāko darbību. Pamato to!

1. komplekts

Ziņkārība	Prieks	Bailes	Iztēle
Miers	Skaudība	Centība	Brīvība
Viesmīlība	Līdzjūtība	Kauns	Lepnība
Drosme	Laime	Pacietība	Skumjas
Uzticēšanās	Aizrautība	Nemiers	Dusmas
Labvēlība	Šausmas	Gandarījums	Ilgas
Cerība	Vientulība	Naidis	Draudzība

... allaž uzrāpjas, cik vien augstu iespējams – koka galotnē, jumta korē vai uz skursteņa.	... kopj skaistu dārzu.
... lēkā pa batutu.	... ietinas segā.
... sēž sarūsējušā bundžā vistumšākajā stūrī zem paklāja.	... ceļ tiltus.
... izvēlas neiemītas taciņas.	... skrien pie drauga ar tikko atklātu grāmatu.
... glauda suni.	... žonglē.
... būvē būrus.	... uzsprāgst.
... samīn visu, kas skaists.	... pasargā no vētras.
... burā.	... izliekas, ka viņu nav.
... cep kūkas.	... sēž atpūtas krēslā ar tējas krūzi ķepās.
... lasa nost gliemezišus no ietves.	... iedod ceļā līdz sviestmaizes.
... rok bedres un ierušinās tur, kur ir kurmis.	... ceļo.
... sēž tornī stikla kalna virsotnē.	... brien cauri tuksnesim.
... atpūšas pašā meža vidū.	... pārgrauž vadus un bojā kontaktus.
... lidinās vēja nestā ziepju burbulī.	... apsēžas blakus, kad esi pakritis.

Tina Oževiča
Ko dara jūtas?

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

UZMINI NU!

Izmantojot emociju karti, mēģini attēlot atbilstošu sejas izteiksmi izvēlētajai emocijai tā, lai klasesbiedri spēj atminēt.

UZTRAUCIES

LEPNS

MIERĪGS

LAIMĪGS

PĀRSTEIGTS

VIENTUĻŠ

PRIECĪGS

BĒDĪGS

VĪLIES

KAUTRĪGS

VAINĪGS

SAJŪSMINĀTS

DUSMĪGS

NOBIJIES

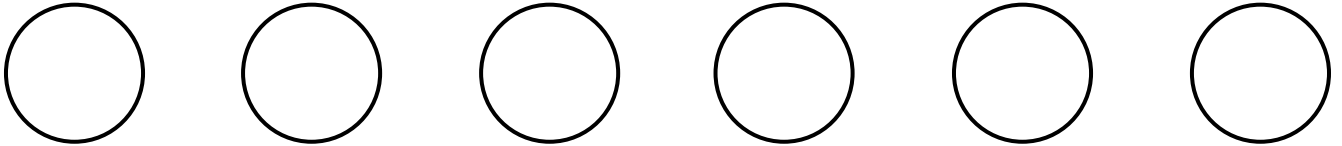
Tina Oževiča

Ko dara jūtas?

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

MANS NOSKAŅOJUMS

Izveido krāsu skalū savām sajūtām, katrai piešķirot savu krāsu. Pieraksti!

.....

Atzīmē, kā Tu jūties – priecīgs, bēdīgs, uztraucies vai laimīgs – šodien un citās dienās, izmantojot savu krāsu skalū. Kāpēc?

PIRMDIENA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
OTRDIENA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
TREŠDIENA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
CETURTDIENA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
PIEKTDIENA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
SESTDIENA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
SVĒTDIENA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tereza Sediva

Kurmīš melnī baltā alā

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

PIEPILDI VĒLMJU GROZU

Ko Tu gribētu piedzīvot šajā vasarā? Izgriez un ielīmē savā vēlmju grozā.

Salasīt liepziedu tēju ziemai	Aizbraukt uz jūru liela vēja laikā	Atrast pļavā bezdelīgactiņu	Pavērot cīruļus debesīs
Iemācīties novīt Jāņu vainagu	Ieraudzīt varavīksni	Saklausīt lakstīgalas pogošanu	Apgulties pļavā un pavērot mākoņu pārvērtības
Lietus laikā izskraidīt peļķes	Uzcelt smilšu pili jūrmalā	Iebriest margrietīņu pļavā	Atrast sirsniņakmentiņu
Dzirdēt kā grieze griež	Samīļot vecmāmiņas gotiņu	Pavērot taureņu deju	Sadzirdēt bišu zumēšanu
Pamēģināt atrast dzintara gabaliņu jūrmalā	Ielikt kabatās kastaņus	Uztaisīt niedru kuģīti un palaist to upē	Sasmaržot pienešes tā, lai deguns dzeltens
Uztaisīt zaru būdu	Piecelties agri no rīta un redzēt, kā uzlec saule	Vērot ēnu rotaļas uz sienas	Noķert saules zaķīšus
Satikt vakara krēslā ezi	Peldināt "pūksprunguļus"	Sadzirdēt savu atbalsi mežā	Savērt uz smilgas grāvmalā atrastās meža zemenes
Vērot pilnmēnesi	Nopērties pirtiņā	Iemācīties mest dīķi akmentiņpīlītes	Peldēties ezerā
Pakūkot pretim dzeguzei	Kopā ar tēti vai vectētiņu uztaisīt ķekatas	Izskrieties vakarā pa rasu	Uztaisīt vasaras herbāriju
Iemācīties svilpot	Uzspēlēt "klasītes"	Pasēdēt kopā ar vecākiem pie ugunskura	Saskatīt naksnīgās debesīs Greizos ratus
Uzkāpt augstā kalnā	Izravēt puķu dobi	Uztaisīt ziedu mandalu	Izdzert lielu krūzi salda kakao

VĒLMJU GROZS

Tereza Sediva

Kurmīš melnī baltā alā

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

SALIEC ATTĒLU

Izvēlies savām spējām atbilstošo attēlu, palūdz pieaugušo izdrukāt to uz cietāka papīra un palīdzēt to sagriezt pa gabaliņiem. Saliec attēlu!

1. attēls

Amēlija Žavo

Mana negantā diena

Rīga: Latvijas mediji, 2022.

LABAIS UN SLIKTAIS

1. Iepazīsties ar vārdiem, kas ņemti no Amēlijas Žavo grāmatas "Mana negantā diena".
2. Ar krāsu zīmuļiem apvelc vārdus, kas nosauc labas (apvilkt ar sarkanu) un sliktas (apvilkt ar melnu) lietas.

Rotaļāties

Neglītene

Smieties

Nosūdzēt

Bailes

Jauks

Sirdsraudzene

Nepatīkams

Noskumis

Samīļot

Dusmas

Šausmas

Mamma

Tētis

Uzmundrināt

Dumiķe

Tizlene

Labs

Sūdzambībele

Draudzība

Negants

Stiprs

Draugi

Amēlija Žavo

Mana negantā diena

Rīga: Latvijas mediji, 2022.

SITUĀCIJU IZSPĒLE

1. Izgrieziet dotās kartiņas, apgrieziet otrādi, sajauciet kārtību.
2. Izvēlieties vienu kārti no katras kartiņu kaudzītes un parādiet, kā vislabāk rīkoties šajā situācijā.

	<p>RAKSTĪŠANA</p> <p>1 minūtes laikā apraksti situāciju vienā teikumā.</p>	<p>Ekskursijā skolas biedrs aizmirsis mājās pusdienu kastīti, viņam nav ko ēst.</p>
	<p>RUNĀŠANA</p> <p>30 sekundēs pastāsti par šo atgadījumu.</p>	<p>Klasesbiedrs ir aizmirsis mājās pildspalvu, viņam nav ar ko rakstīt stundās.</p>
	<p>ZĪMĒŠANA</p> <p>1 minūtes laikā uzzīmē attēlu, kurā būtu atainots notikums.</p>	<p>Klasē ir parādījies jauns skolēns, ar kuru neviens nesarunājas, viņš starpbrīžus pavada viens.</p>
	<p>PANTOMĪMA</p> <p>Bez vārdiem, izmantojot tikai kustības, "izstāsti" attiecīgo tēmu 30 sekundēs.</p>	<p>Tavam labākajam draugam pazudis telefons, viņš nevar sazināt vecākus.</p>

Juris Zvirgzdiņš
Rijīgā čūska un gudrā pele
 Rīga: Pētergailis, 2021.

APRĪTIE PRIEKŠMETI

Savieno katru **priekšmetu**, kuru aprīj čūska, ar **skaņu**, kuru tas rada, un **dzīvnieku**, kas to nopērk.

PRIEKŠMETI

SKAŅA

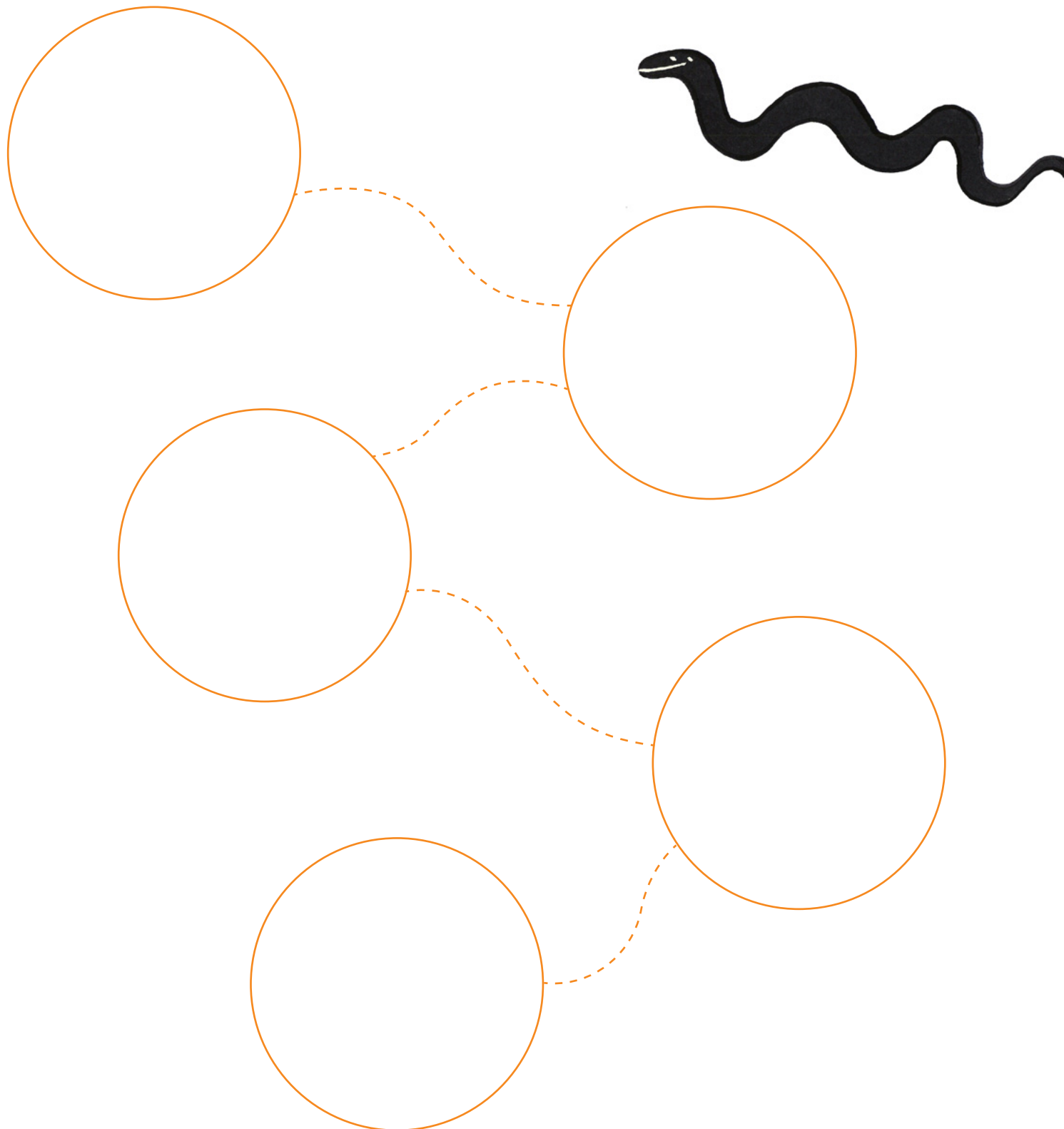
DZĪVNIEKS

Juris Zvirgzdiņš
Rijīgā čūska un gudrā pele
Rīga: Pētergailis, 2021.

ČŪSKAS ĒDIENKARTE

Uzzīmē, ar ko Tu pabarotu Čūsku pēc ziemas miega.

Inese Paklone
Zvēru barošana

Rīga: Pētergailis, 2022.

NEPARASTAIS ZVĒRS

1. Izdomā pats savu zvēru vai putnu, izvēloties un savienojot divus no piedāvātajiem zvēriem vai putniem.
2. Uzzīmē un izkrāso savu zvēru.
3. Uzraksti, kā to sauc, kur tas mīt un ko ēd.

Žirafe

Lauva

Flamingo

Jenots

Zilonis

Kamielis

Vāvere

Panda

Kengurs

Bebrs

Surikats

Pāvs

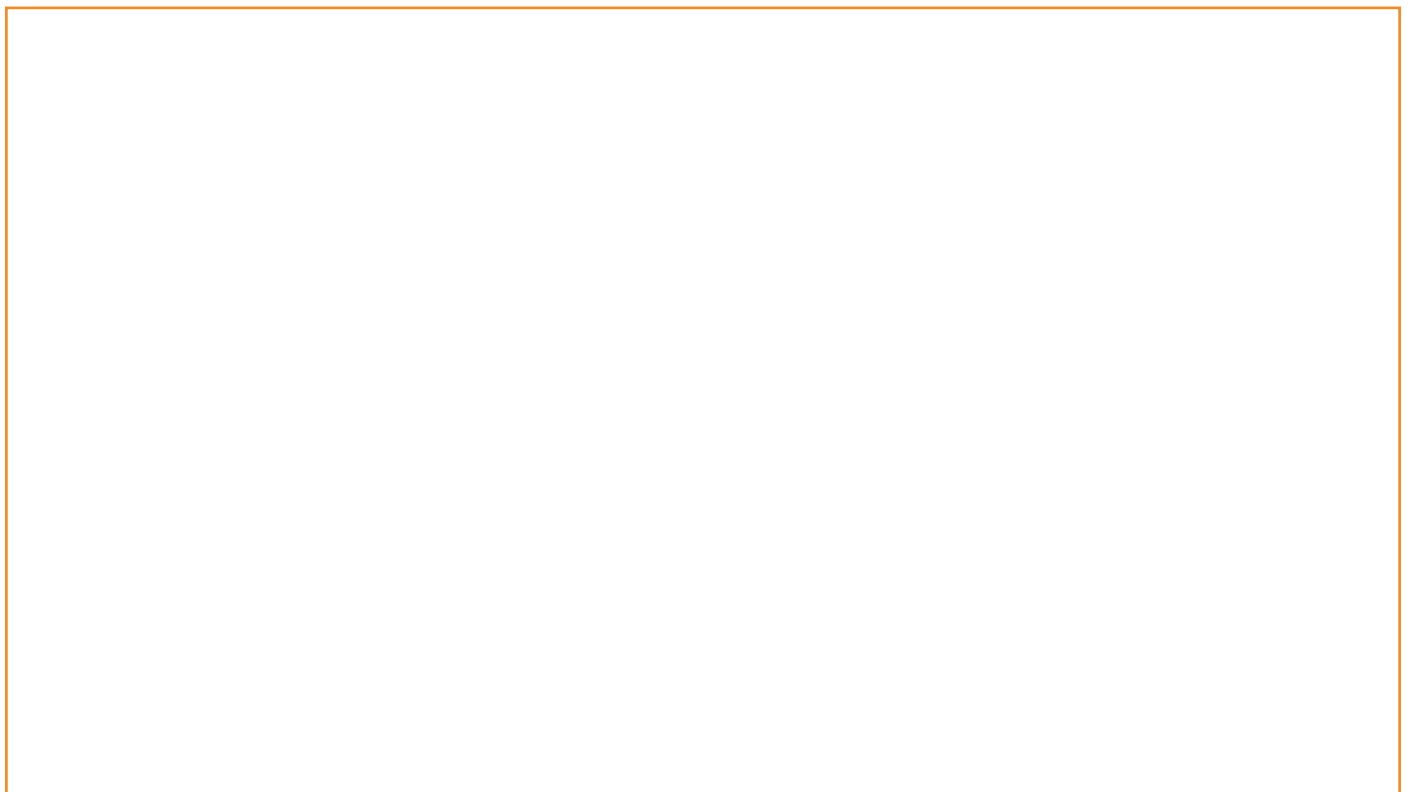
Degunradzis

Tīģeris

Lemurs

Ronis

Uzzīmē!

Apraksti savu dzīvnieku vai putnu!

.....

.....

Marks Uve Klings

Diena, kad ome salauza internetu

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

SALAUZTAIS INTERNETS

Uzraksti, kā interneta pazušana ietekmē katru grāmatas varoni.

Grāmatas varonis	Kā interneta pazušana ietekmē viņu?
TIFĀNIJA	
MAKSIS	
LUĪZE	
OPIS	
PICU ZĒNS	
MAMMA UN TĒTIS	

Marks Uve Klings

Diena, kad ome salauza internetu

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

KORĶA TĀFELE

Uzraksti, kāda, Tavuprāt, ir interneta pozitīvā un negatīvā loma.

Interneta POZITĪVĀ loma	Interneta NEGATĪVĀ loma

Toms Dirgēla
Gustavs Salmiņš liek no augšas
 Rīga: Latvijas mediji, 2021.

JA GRIBAM, TAD DARĀM

Izvirzi savus mazos mērķus un seko līdzi, lai tie piepildītos.

MANS NEDEĻAS MĒRĶU PLĀNS

uzvediba.lv

	PIRMDIENA	OTRDIENA	TRĒSDIENA	CETURDIENA
○	○	○	○	○
○	○	○	○	○
○	○	○	○	○
○	○	○	○	○

	PIEKTDIENA	SESTDIENA	SVĒTDIENA
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○

KĀ MAN ŠONEDĒĻ GĀJA?

Vairāk lielisku un noderīgu materiālu www.uzvediba.lv

*Izmantotie materiāli no www.uzvediba.lv.

Toms Dirgēla
Gustavs Salmiņš liek no augšas
Rīga: Latvijas mediji, 2021.

ES VĒLOS BŪT...

Uzraksti 3 īpašības, kuras Tu sev vēlētos.

1. ....

2. ....

3. ....

Katrai īpašībai uzraksti 2 lietas, ko Tu varētu darīt, lai to sasniegtu.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

Inese Zandere

Kaķis uz klavierēm

Rīga: Liels un mazs, 2021.

PIECI MAZI KAĶI

1. Izlasi trīs pantus no Ineses Zanderes dzejoļa "Pieci mazi kaķi".

Ja no pieciem maziem kaķiem
Vienam sānos strīpa,
Kādu vārdu viņam dosim?
Tētis saka: Knīpa.

Ja no pieciem maziem kaķiem
Vienam aste līka,
Kādu vārdu viņam dosim?
Sētnieks saka: Švīka.

Ja no pieciem maziem kaķiem
Viens ir balts kā sniedziņš,
Kādu vārdu viņam dosim?
Mamma saka: Diedziņš.

2. Pēc to parauga izdomā savus dzejoļa pantu variantus.

Ja no pieciem maziem kaķiem
Vienam _____,
Kādu vārdu viņam dosim?
_____ saka: _____.

Ja no pieciem maziem kaķiem
Viens _____,
Kādu vārdu viņam dosim?
_____ saka: _____.

Inese Zandere

Kaķis uz klavierēm

Rīga: Liels un mazs, 2021.

KAĶU STĀSTI

1. Apskati četras Anitas Paegles ilustrācijas no dzejoļu grāmatas "Kaķis uz klavierēm" un izvēlies vienu kaķi, kurš Tev visvairāk patīk.
2. Izdomā un uzraksti īsu stāstiņu par šo kaķi: kā viņu sauc, kur viņš dzīvo, ar ko kopā viņš dzīvo, ko viņam patīk darīt utt.

Ilze Skrastiņa
Lieliskā dzīve bez Zoom
Rīga: Iddea, 2021.

NOTIKUMS MANAS KLASĒS DZĪVĒ

Uzzīmē komiksu.

Galvenais varonis.	Galvenais uzdevums, mērķis.
Šķēršļi vai traucējumi, kas stājas ceļā.	Palīgs vai palīgi.
Kas notiek?	Kā tas beidzas? Kas notiks pēc tam? Beigas.

Žanete Lazdovska

Neatskaties

Rīga: Zvaigzne ABC, 2022.

LATVIEŠU AUTORU PSEIDONĪMI

Iepazīsti latviešu autorus pēc pseidonīmiem. Izmantojot uzticamus informācijas avotus, atrodi latviešu rakstnieku īstos vārdus un uzvārdus, meklējot pēc viņu pseidonīmiem.

Pareizās atbildes meklē:

- <https://enciklopedija.lv/>
- <https://www.letonika.lv/>
- <https://literatura.lv/lv/post/index>

Aleksandrs Čaks

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Viks

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rainis

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Vilis Plūdons

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aspazija

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Grāvrāču Anna

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Edvarts Virza

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Austris

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Klaucānu Šiepla

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Sudrabu Edžus

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Žanete Lazdovska

Neatskaties

Rīga: Zvaigzne ABC, 2022.

IEJŪTIETIES TĒLĀ

1. Izvēlies vienu no situācijām un papildini to ar jauniem tēliem un notikumiem.

2. Rakstot tekstu, vari izmantot jautājumus: kurš, ko, kad, kā un kāpēc?

1. situācija (grāmatā 22.–23. lpp.): Bruno un Vilis mēģina atminēt seifa kodu.

Notikums sākas: “Draugs aptaustīja atradumu. “Jā, seifs!” viņš noteica tik pārliecinoši, it kā diendienā to vien darītu, kā darbotos ar seifiem. “Uzspiežam kaut kādu kodu! 1, 2, 3, 4, 5, 6. Pamēģini!” “Nu, izmēģināsim...” Bruno nomurmināja, spiežot pogas. Taustiņi pīkstēja, taču nekas nenotika.”

2. situācija (56.–57. lpp.): abi zēni nolemj vēlreiz aiziet līdz pamestajai mājai, lai atvērtu seifu.

“Bruno pasauca draugu malā un, beidzot ticis pie izdevības izstāstīt ideju, satraukti nobēra: “Mums vēlreiz jātiek līdz pamestajai mājai. Tie cipari uz lapiņas, ko atradām, ir seifa kods!”

3. situācija (62.–63. lpp.): Oskars seko Bruno un piesakās iet zēniem līdzi.

“Uz kuriem sataisījies?” kāds nočukstēja tumsā. Bruno pēkšņi ieraudzīja Oskaru stāvam pie loga. Zēns tā pārbijās, ka gandrīz nonāca zemē ar paātrinājumu. “Laidīsties lapās, ja? Domāji, es neko neredzu? Es iešu ar jums”, paziņoja Oskars.

4. situācija (69.–70. lpp.): brīdis, kad zēni atklāj Bruno īsto vārdu un viņus atrod Berta.

“Klusums. Neviens neko neteica, bet draugu sirdis sažņaudzās, kad viņi izdzirdēja, ka svešais durvis aiz sevis arī aizslēdz. Lukturīti viņš nolika uz galda, un tagad zēni kaut ko saskatīja – tā bija Berta.”

5. situācija (83.–84. lpp.): abi zēni ir sasieti, un Annija ierodas viņiem palīgā.

“Ko tagad iesāksim?” Vilis bija ticis vaļā no auklām un berzēja sāpošās rokas. Viņš nodomāja, ka nākamās stundas būtu bijušas ļoti mokpilnas, ja Annija viņus nebūtu izglābusi.”

6. situācija (89.–90. lpp.): lielo atklājumu brīdis un domas par nākotni.

“Abi zēni apsēdās uz gultas. Viņi bija pārguruši, un galvā joprojām valdīja juceklis no visām tām jaunajām ziņām, ko viņi vienā naktī bija uzzinājuši. Gulēt viņi nevarēja, šoreiz būs jābēg pa īstam.”

7. situācija (97.–98. lpp.): Silvija, Berta un Olafs domā, ko darīt tālāk.

“Silvija, Berta un Olafs iekāpa mašīnā. Tagad bija jāizdomā rīcības plāns, un viņi izlēma, ka vislabāk to darīt, sēžot mašīnā pie Annijas mājas. Ja nu šī ar abiem puikām tomēr nāktu uz dzīvokli, tad varētu uzreiz tos pamanīt un noķert.”

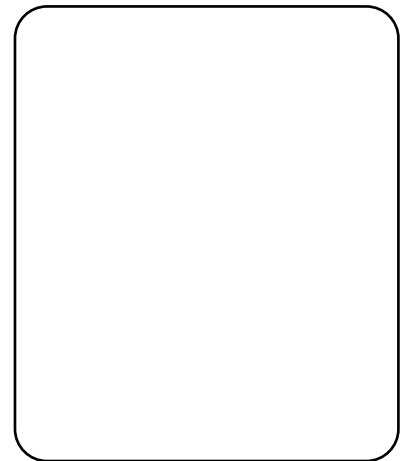
Daina Ozoliņa
Pandēmijas detektīvi
Rīga: Zvaigzne ABC, 2021.

JAUNĀ DETEKTĪVAĢENTŪRA

Lūdzu, iepazīstini ar sevi!

Anketa

Tavs foto /Uzzīmēt portretu

Vārds: _____

Vecums: _____

Mani plusi: _____
_____

Mans lielākais mīnuss: _____
_____

Tas man liekas lieliski: _____
_____

Īpašas pazīmes: _____
_____

Paraksts: _____

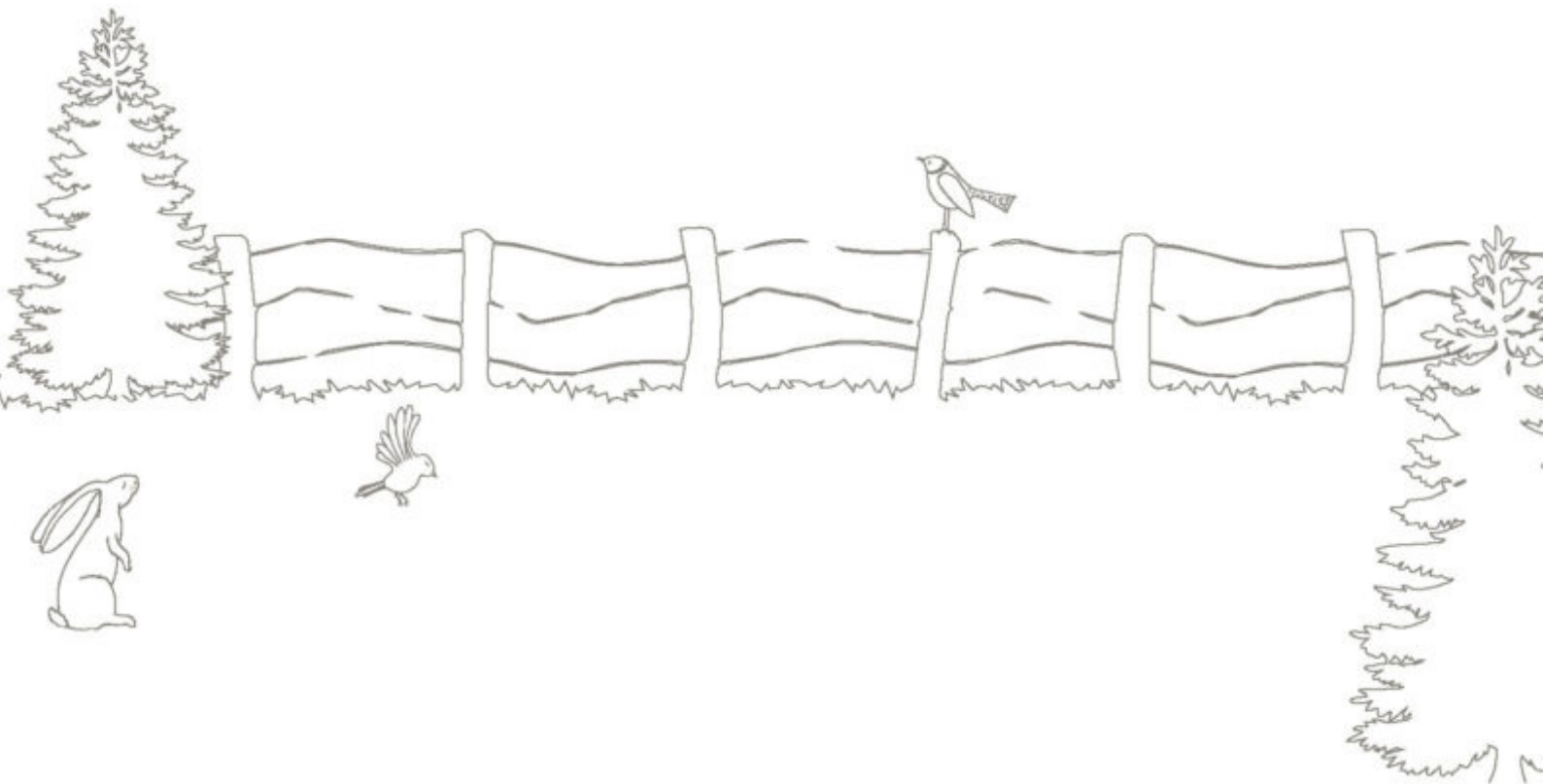
Laura Vinogradova

Tētis un suns

Rīga: Zvaigzne ABC, 2021.

MANS DĀRZS

Iedomājies, ka Tu esi atradis labu vietu netālu no savas mājas un nolem tajā iestādīt savu dārzu. Plānojot savu dārzu, izmanto internetā pieejamos resursus vai informāciju grāmatās. Uzzīmē, kā varētu izskatīties Tavs dārzs! Pastāsti pārējiem, kas tajā augtu.

Laura Vinogradova

Tētis un suns

Rīga: Zvaigzne ABC, 2021.

MAGDAS TĒTIS UN SUNS

Atbildi uz jautājumiem par Magdas tēti un suni, aizpildot tabulu.

MAGDAS SUNS	
Kur Magda satiek suni?	
Kā suns izskatās?	
Ko Magda dara, lai iegūtu suņa uzticību?	
Kāda ir Magdas ģimenes locekļu reakcija, kad viņi uzzina par suni?	
Ko Magda un suns dara kopā?	
Kā suns palīdz Magdai?	

MAGDAS TĒTIS

Kāpēc un uz kuriem devies prom Magdas tētis?	
Kā tēta aizbraukšana liek Magdai justies?	
Ko dara Magda, kad tētis zvana saviem ģimenes locekļiem?	
Kāda ir Magdas reakcija, kad tētis atbrauc atpakaļ?	
Par ko Magdai pateicas viņas brāļi un māsa?	
Ko Magda saka savam tētim stāsta beigās? Kāda ir viņa atbilde?	

Laura Vinogradova

Tētis un suns

Rīga: Zvaigzne ABC, 2021.

VĒROŠANA

Aizej uz tuvāko parku, mežu vai pļavu. Atrodi tur vietu, kur kādu laiku vienatnē un klusumā pavērot apkārt notiekošo. Piefiksē, ko Tu ieraudzīji, sadzirdēji, kādas emocijas sajuti.

IERAUDZĪJU	SADZIRDĒJU	SAJUTU

Petra Posterte

Gads, kad ieradās bites

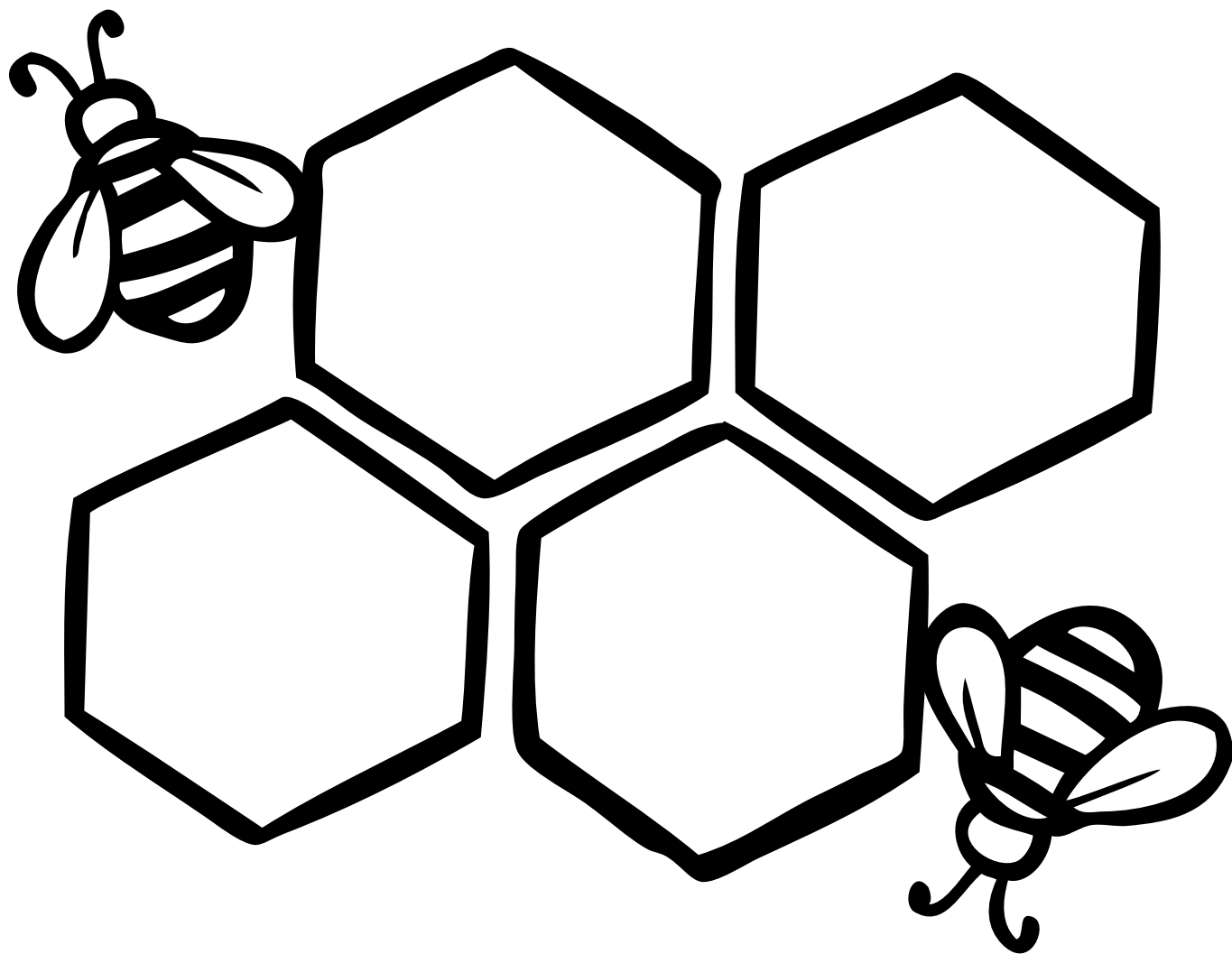
Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

JOZIJAS UN VIŅAS BIŠU VIENA GADA KALENDĀRS

Petras Postertes grāmatas nodaļas veido viena gada kalendāru. Izpēti kalendārā ierakstītos mēnešu atslēgas vārdus! Pastāsti, kāpēc šis kalendārs sākas ar decembri un kāpēc konkrētajā mēnesī ierakstītie vārdi ir nozīmīgi Jozijai un bitēm. Pieraksti vēl citus nozīmīgus atslēgas vārdus.

	Jozija	Bites
Decembris	Torte	Bišu māte
Janvāris	Alma	Knābis
Februāris	Mantojums	Palags
Marts	Pikaps	Ziedputekšņi
Aprīlis	Dārzs	Nektārs
Maijs	Dzelonis	Šķērslis
Jūnijs	Mirko	Bišukritums
Jūlijs	Hilda	Goba
Augusts	Silēzija	Naktstauriņš
Septembris	Sanāksme	Trani
Oktobris	Bišu kempings	Pēdējā bite
Novembris	Klusums	Kamols

Ieraksti šūnās 4 interesantus faktus, ko Tu uzzināji par bišu dzīvi.

Petra Posterte

Gads, kad ieradās bites

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

VAI MATEMĀTIKA PALĪDZ SAPRAST LITERĀRU DARBU?

Lasi uzmanīgi tekstu un atšifrē grāmatā izmantoto skaitļu nozīmi, savienojot skaitli ar pareizo atbildi. Atsevišķiem skaitļiem var būt vairākas nozīmes.

1	Tāda numura klasē mācās Jozija.
1	Tik bišu izkūņojas katru dienu.
5	Tik stundu nedēļā Jozijai ir atvēlēts laiks, ko pavadīt pie bitēm Almas uzraudzībā.
6	Šis skaitlis norāda uz biškopju biedrības sapulces punktu, ar kuru Jozija tiek uzņemta biškopju saimē.
3-5-8	Tik dienu paiet, lai no kāpura un tad no kūniņas izšķiltos bite.
8	Tik bišu saimju ir Jozijai.
12	Tik grādu ir bišu stropā.
12	Tik gadu ir Jozijai.
35	Tik stropu bija vectēva dārzā.
36	Tik gadu bija Jozijas vectēvam Otmāram.
45	Tik grādu siltai jābūt bitei, lai tā varētu pacelties spārnos.
84	Šie skaitļi norāda uz bites nogatavināšanas laiku.
1000	Tik dienu vasarā dzīvo bite.
7000	Tik bišu ir vienā saimē.
50 000	Tik bišu Jozijas saimē bija janvārī.

Balstoties uz lasīto stāstu, izveido trīs skaitļu mīklas. Izspēlējiet mīklu minēšanas spēli.

Marija Parra

Glimmerdāles Tonje

Rīga: Liels un mazs, 2022.

ZINI VAI MINI

Izlasi aprakstus un mēģini atcerēties vai atminēt tēlus no Marijas Parras grāmatas "Glimmerdāles Tonje".

G _ _ _ A _ _

Viņš ir garš kā trollis, ar nelielu kumpumu pašā augšā. Spēka gados viņš bija vēl garāks – pēdējā laikā viņš ir drusku sarucis.

_ _ E

Vienam kājās ir armijas bikses un ap pieri apsiets lakats. Viņš lēkā un spārda ledus gabalus.

_ R _ _ _

Otrs ir gērbies pavisam parasti un mierīgi iet pa ceļa malu.

_ _ _ E

Tā ir tukla, maza meitenīte, kurai noteikti ir tikai divi vai trīs gadi.

Ū _ _ , B _ _ _ , G _ _ _ _ _ A _ _ _

Viņai ir laipnas acis, un, lai gan viņa izskatās sagurusi, viņa smaida tā, ka virtuvē kļūst silti.

G _ _ D _ _ _ _ _

Viņa acis pustumsā spīd gaiši zaļas. Viņam ir milzīgi liela galva.

_ O _ _ _

Ar lauvas cirtām uz galvas, tad vasarraibumaino seju, vienmēr drusku nekārtīgas drēbes, līdz pat kājām, kur viena pēda rāda tieši un priekšu, bet otra mazliet uz sāniem.

B _ _ _ _ _

Izskatās pēc slapju dvieļu čupas, un gaita tam ir kā klibai pīlei.

T _ _ _ _ _ M _ _ _ _

Saules gaismas apņemta un džemperis tik labi smaržo pēc okeāna un jūras, ka to varētu ostīt visu dienu.

Ī _ _ _ _ _ I _ _

Viņš uztaisīja viņu kalsnu un vasarraibumainu un izlēma, ka viņa būs tāda, kas salokās kā akordeons, kad smejas.

K _ _ _ _ _ G _ _ R _

Viņš ir trīs gadus vecs un kļuvis par resnu un traki trokšņainu kaiju, briesmīgāko no visām.

Marija Parra

Glimmerdāles Tonje

Rīga: Liels un mazs, 2022.

VĒSTULE

1. Izlasi citātu no Marijas Parras grāmatas "Glimmerdāles Tonje", kur Heidi prasa Tonjei, kādēļ viņa tik ļoti mīl savu tēti.

2. Uzraksti vēstuli savam tētim, vectēvam, brālim vai onkulim.

"Kāpēc tu tik stipri mīli savu tēvu, Tonje Glimmerdāle?" vakar jautāja Heidi. Tonje domīgi gremo. Tāpēc, ka viņš ir tētis? Tāpēc, ka viņam ir mīlīga bārda, un tāpēc, ka viņš dod ziemeļbrieža frikadeles, kad viņa ir bēdīga, un tāpēc, ka viņš rūpējas par viņu. Patiesībā tētis ir kā kalni, Tonje domā. Vienmēr šeit. Tāpēc viņa viņu tik stipri mīl."

Kurbads. Latvju varoņstāsts

Rīga: Zvaigzne ABC, 2022.

KOMIKSS UN VAROŅSTĀSTS

Zem komiksa jeb grafiskā stāsta zīmējumiem ir brīva vieta Tavam sacerētam teikumam par attēlā redzamo, atsaucot atmiņā dzirdēto par Kurbada varoņdarbiem. Viļņa Heinrihsona komikss ilustrē tautas pasaku, bet tajā nav vairāku notikumu, ko var lasīt tautas pasakā un ko grāmatā "Kurbads. Latvju varoņstāsts" ietvēris Guntars Godiņš.

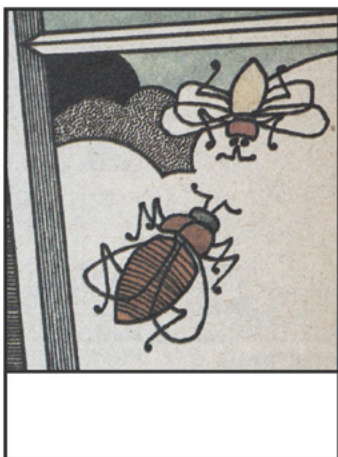
Komiksa autors Vilnis Heinrihsons

Kurbads

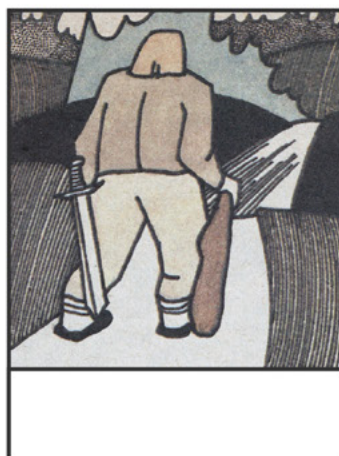
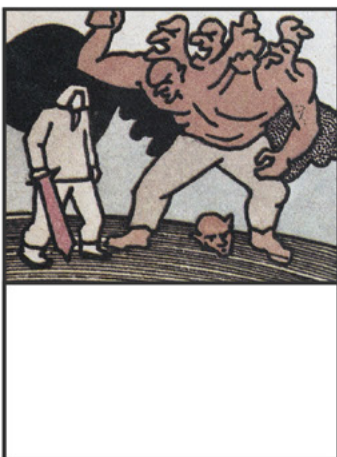
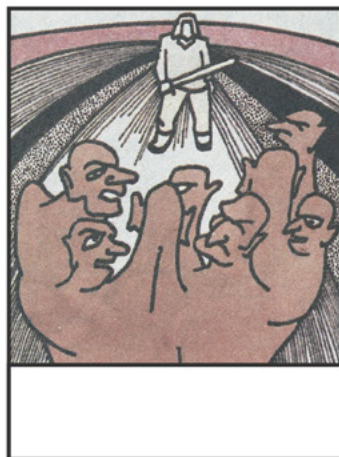
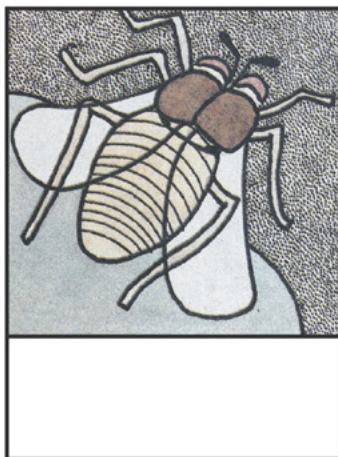
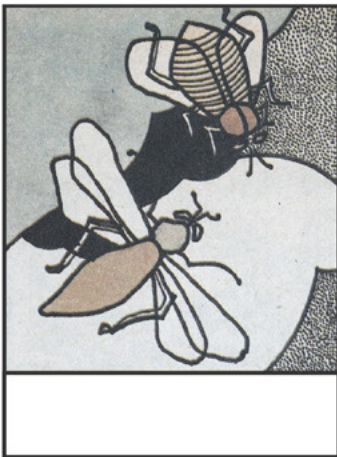

Pārpublicēts ar autora laipnu atļauju no 1987. gada izdevuma

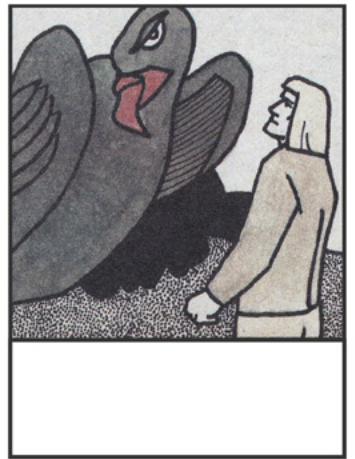

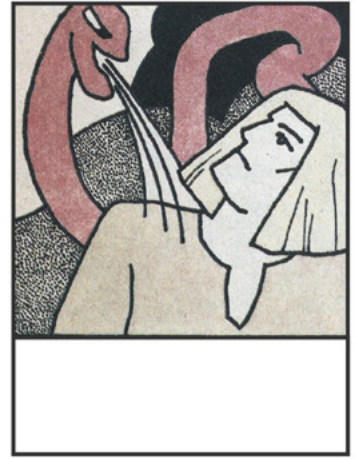

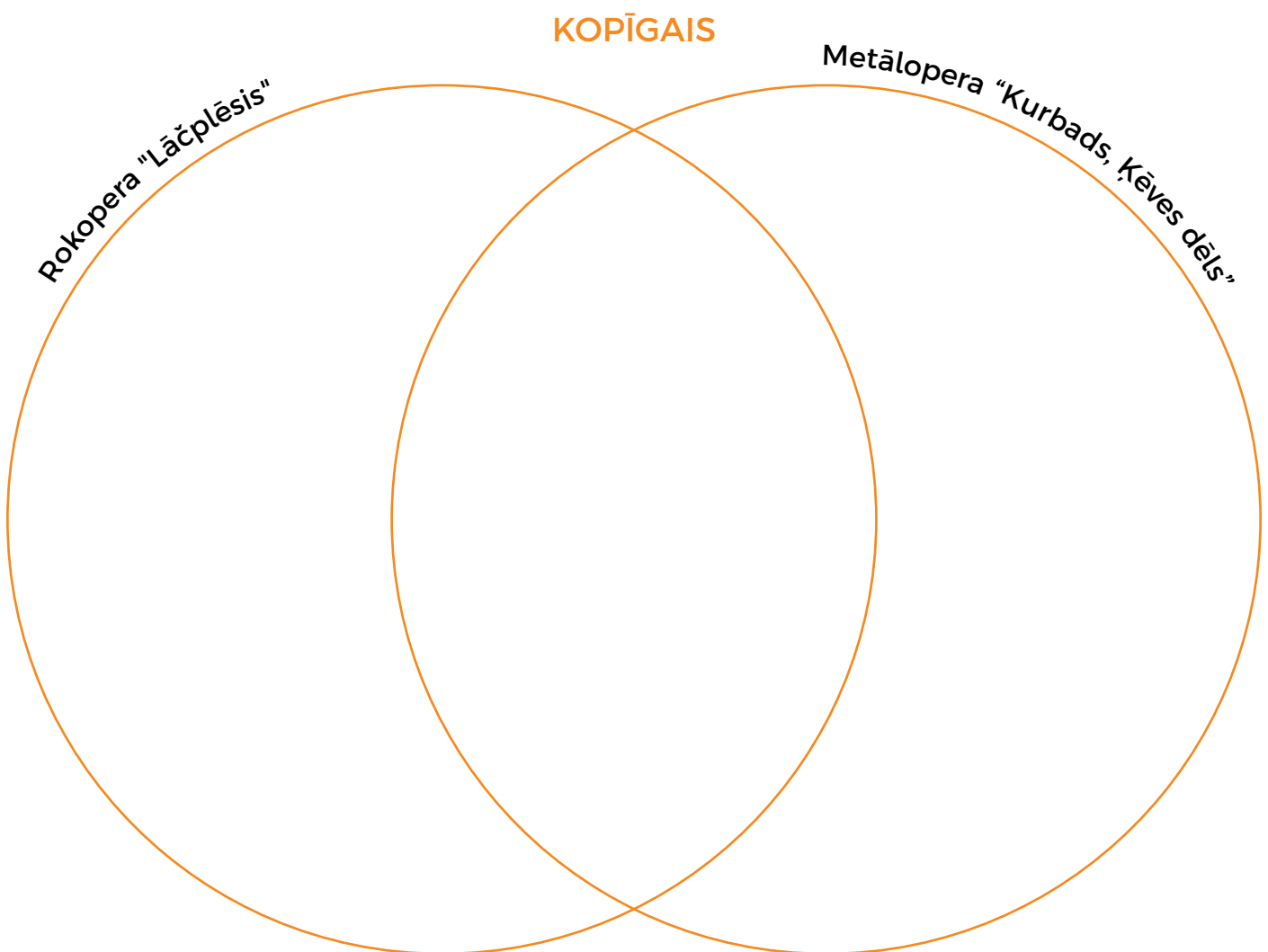
Kurbads. Latvju varoņstāsts

Rīga: Zvaigzne ABC, 2022.

KOPĪGAIS UN ATŠKIRĪGAIS

Iepazīsti mūzikas žanrus folkmetāls un roks, izmantojot *Youtube* iespējas vai ierakstus, kā arī grāmatas "Kurbads. Latvju varoņstāsts" paplašinātās realitātes iespējas.

Noklausies fragmentus no rokoperas "Lāčplēsis" (1988) (Zigmāra Liepiņa mūzika un Māras Zālītes librets), iepazīsties ar informāciju Nacionālajā enciklopēdijā (<https://enciklopedija.lv> šķirklis "Lāčplēsis", rokopera). Aizpildi diagrammu!

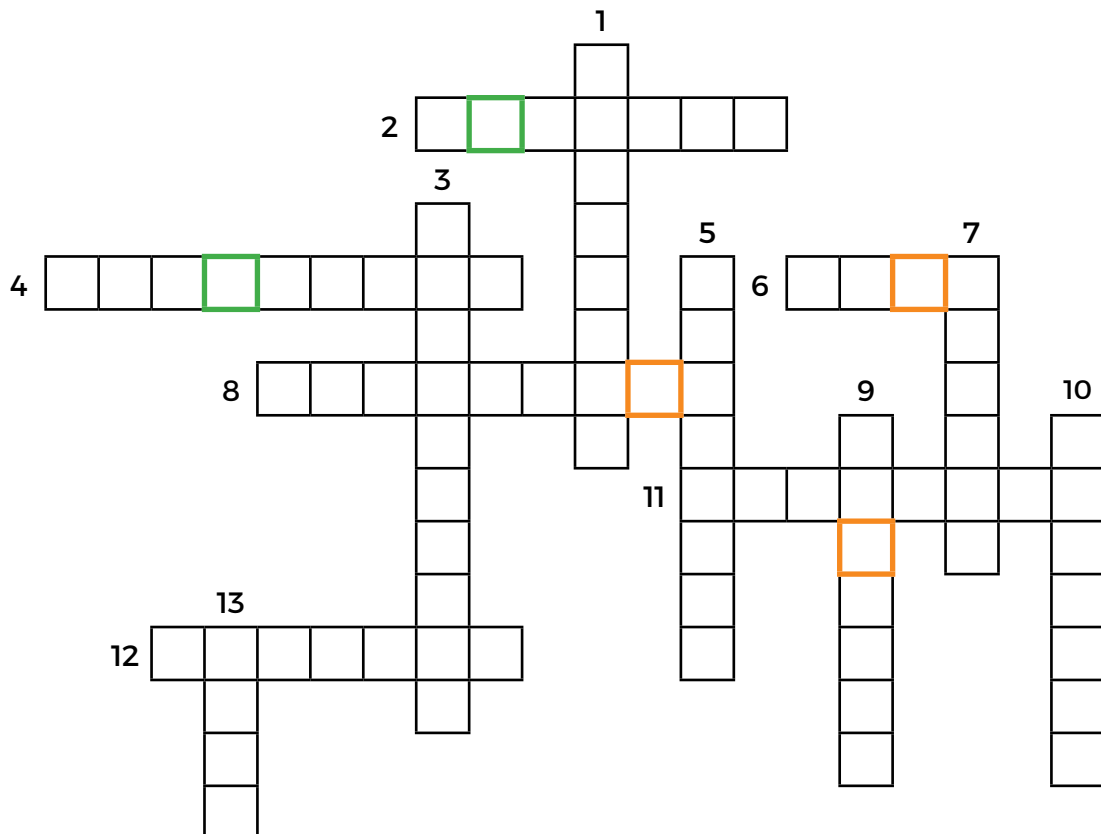

Luīze Pastore
Laimes bērni

Rīga: Liels un mazs, 2021.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Atrisini krustvārdu mīklu! Burti iekrāsotajos kvadrātos veido vārdu, atbildi ieraksti kvadrātiņos zem krustvārdu mīklas.

Atbilde

--	--	--	--	--

HORIZONTĀLI

2. Civilizācija, kas dzīvo Velna kalnā.
4. Valsts, kurā norisinās grāmatas notikumi.
6. Vārds, kādā indiāņi sauc dimantus.
8. Pilsēta Zviedrijā, no kurienes ierodas žurnāliste Līse.
11. Sala, uz kuras dzīvo Laime ar savu ģimeni.
12. Tradicionāls guļamtiķls.

VERTIKĀLI

1. Pasaulē augstākais ūdenskritums.
3. Brālīša īstais vārds.
5. Dzīvnieks, no kura Laime izglābis virsaiša sievu.
7. Kalns, kas atrodas netālu no Velna kalna.
9. Piedzīvojumu meklētāja lielākais ienaidnieks.
10. Laiva, ar kuru pārvietojas Laime un indiāņi.
13. Krītiņa īstais vārds.

Luīze Pastore

Laimes bērni

Rīga: Liels un mazs, 2021.

ALEKSANDRA LAIMES DZĪVE

Izmantojot dažādus interneta avotus, atrodi informāciju par Aleksandra Laimes dzīvi un atklājumiem un tabulā ieraksti, kas no šīs informācijas ir minēts grāmatā "Laimes bērni" un kādu jaunu informāciju Tu uzzināji.

Vārds, uzvārds: **Aleksandrs Laime**

Dzīves dati: _____

Dzimšanas vieta: _____

Izglītība: _____

Informācija par A. Laimes dzīvi un atklājumiem, kas ir minēta grāmatā	Jauna informācija par A. Laimes dzīvi un atklājumiem

Luīze Pastore

Laimes bērni

Rīga: Liels un mazs, 2021.

IZDZĪVOŠANAS SKOLA

Izpildi testu par izdzīvošanu ekstrēmos apstākļos.

1. Meklējot ēdamus augus, jāizvairās no

- a) augiem ar spīdīgām lapām,
- b) augiem ar lietussarga formas ziediem,
- c) augiem ar ērkšķiem,
- d) augiem ar visām iepriekš minētajām pazīmēm.

2. Kādas krāsas signāls ir jādod, lai norādītu uz ārkārtas situāciju?

- a) Balts.
- b) Sarkans.
- c) Der abi.

3. Kas no zemāk minētā var Tevi nogalināt?

- a) Apsaldējums.
- b) Saules apdegums.
- c) Hipotermija.

4. Meklējot pajumti, vajadzētu izvairīties no

- a) nokaltušiem kokiem,
- b) izžuvušām upju gultnēm,
- c) abas situācijas ir bīstamas.

5. Cik ilgi cilvēks var izdzīvot bez ūdens?

- a) 3 dienas.
- b) 8 dienas.
- c) 14 dienas.

6. Meklējot ēdamus kukaiņus, jāizvairās no

- a) kukaiņiem ar cietu čaumalu,
- b) kukaiņiem ar spilgtām krāsām un asu smaku,
- c) kukaiņiem ar dzeloņiem.

7. Labākais veids, kā izdzīvošanas situācijā noķert zivi, ir ar

- a) rokām,
- b) šķēpu,
- c) slazdiem un lamatām.

8. Kāpēc vajadzētu izvairīties no gulēšanas tieši uz zemes?

- a) Lai izvairītos no kukaiņiem.
- b) Lai novērstu risku saslimt ar kādu slimību.
- c) Lai nezaudētu ķermeņa siltumu.

9. Kā noteikt tuvojošās vētras attālumu?

- a) Pēc laika starp zibens spērienu un pērkona dārdienu.
- b) Pēc zibens garuma.
- c) Pēc pērkona skaļuma.

10. Pēc kuras no nosauktajām čūskas ķermeņa daļām var noteikt, vai tā ir indīga?

- a) Acis.
- b) Aste.
- c) Mēle.

Anja Portina
Radio Popovs

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2022.

TĒLAINĀ VALODA

Izdomā savu tēlainu izteicienu (salīdzinājumu, metaforu, personifikāciju u. c.), ar ko varētu aizstāt un raksturot citātos teikto.

- “Zēna vecākiem ir daudz rūpju, tās ir **kā drūmi kalni**, kas apēno puikas dzīvi.”

.....
 .....

- “Vārdi lido pretim gaismai **kā mazi pelēki taureņi**.”

.....
 .....

- “Nakts, kas aiz loga, **līst pāri kokiem kā biezs un staipīgs melleņu ķīselis**.”

.....
 .....

- “Vēja pūsma palīda zem pidžamas krekla malas, sasniedza paduses un viegli noglāstīja **sānus**.”

.....
 .....

- “Beidzot pienāca nakts, kuru visu nedēļu biju gaidījis **kā saldējumu karstā vasaras dienā**.”

.....
 .....

- “Es biju tik nikns, **ka varētu ar vienu rokas vēzienu pāršķelt uz pusēm visu pasauli**.”

.....
 .....

- “Kāpēc tētis nevarēja būt kā citu bērnu tēti? Kāpēc viņš bija **kā veca mašīna, kas varēja negaidot saplīst krustojuma vidū vai strauji šauties uz priekšu, neklausot bremžu pedālim?**”

.....
 .....

- “Saulē **kā bāli dzeltena bumba vīdēja** aiz egļu dzīvžoga galotnēm.”

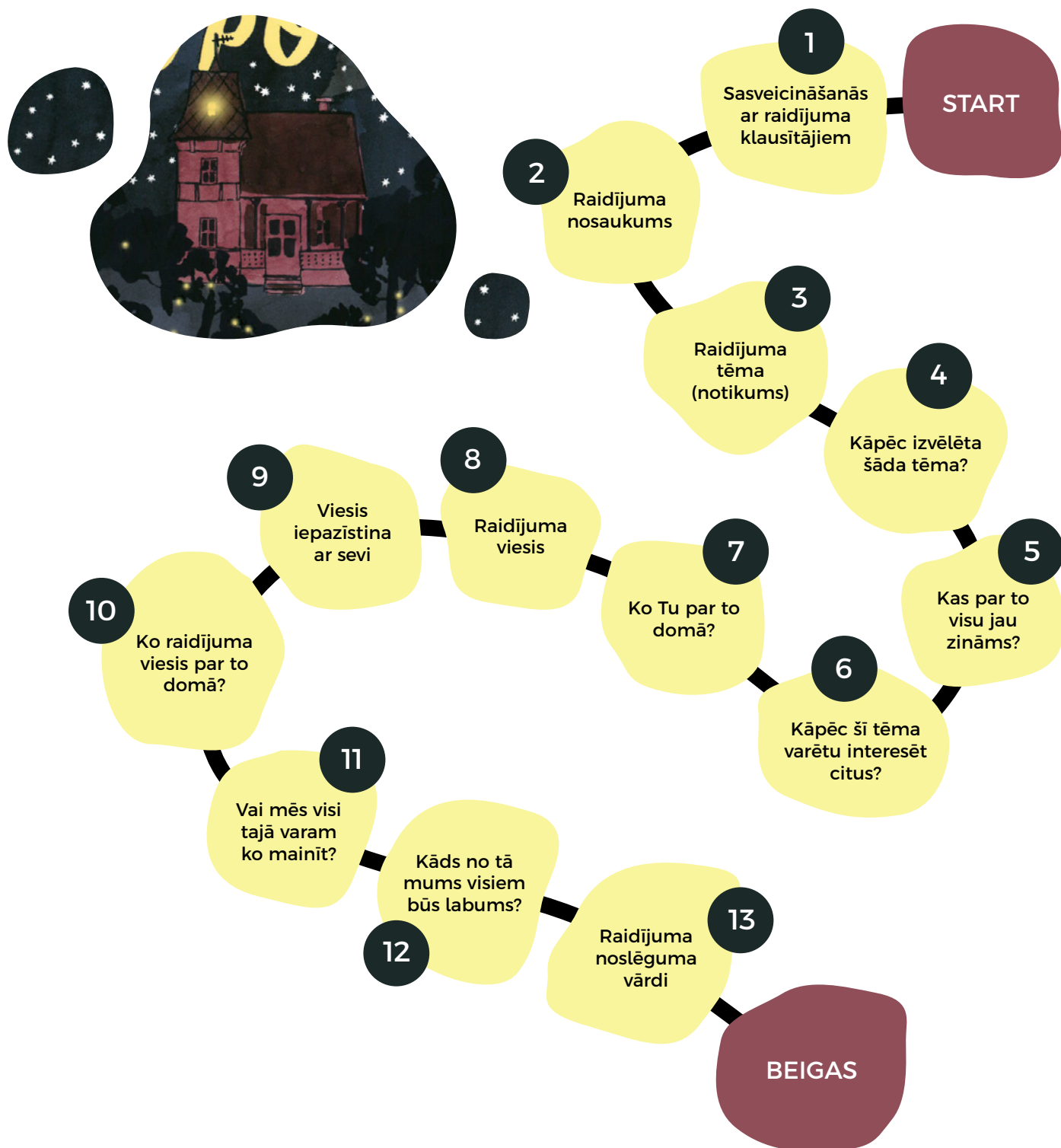
.....
 .....

Anja Portina
Radio Popovs

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2022.

RADIO RAIDĪJUMS

Uz spēles laukuma STARTA lodziņa uzliec spēles žetonu. Izvēlieties raidījuma vadītāju, kurš sāc spēli. Turpina nākamais spēlētājs, kurš saka to, kas norādīts spēles nākamajā lauciņā. Pēc katra spēlētāja žetonu pārliek uz nākamo lauciņu. Turpina līdz pēdējam lauciņam.

Anja Portina
Radio Popovs

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2022.

RADIO POPOVA ZIEMASSVĒTKU DZIESMA

Anjas Portinas stāsts "Radio Popovs" noslēdzas ar radoraidījumu, kurā tiek atskaņota Ziemassvētku dziesma. Atšifrē dziesmas 1. panta tekstu!

AMANDA

TAI

PĀRI,

KAD

MALĀ AZIMIRSTIE IERODAS

PIE

SĀRTĀS

Uzraksti atšifrēto dziesmas pantu!

.....

.....

.....

.....

Žaks Frīnss

Sestklasnieki neraud

Rīga: Liels un mazs, 2021.

SARUNAS

Spēles vadītājs kādam no dalībniekiem lūdz nosaukt divus ciparus līdz 5, piemēram, 2 un 4. Spēles laukumā atrod jautājumu, kurš atrodas vietā, kur krustojas nosauktie cipari. Tā ir sarunas tēma. Spēli turpina, kamēr ciparu kombinācijas vairs neatkārtojas.

	1	2	3	4	5
1	Akija dažkārt jutās ļoti slikti, bet mammai nevēlējās par to stāstīt. Kāpēc? Kā rīkojies Tu?	Kāpēc Akijas mamma bija tik nervoza? Vai mēs bieži aizdomājamies, kā jūtas mūsu vecāki?	Akija nonāca Onkoloģijas nodaļā. Vai zini, kādas slimības tur ārstē?	Vai atceries, ko var redzēt, paliekot zem mikroskopa asins pilieni (46.lpp)?	Ārsti dažkārt nodara sāpes, lai varētu palīdzēt. Vai esi kādā ārsta kabinetā izjutis lielas sāpes?
2	Akijai ļoti palīdzēja draugu atbalsts. Vai sapratnei un atbalstam ir nozīme arī ikdienā?	Vai ir lietas, kas emocionāli grūtas situācijas padarītu vieglākas? Kas, pēc Tavām domām, tās būtu?	Akija ļoti priecājās, ka beidzot tikusi pie rēķināšanas, kaut gan matemātika viņai nepatika. Kāpēc?	TAVS JAUTĀJUMS	Slimnīca Akiju bija ļoti mainījusi. Pēdējā laikā viņa darīja ko tādu, ko nekad neuzdrošinājās. Kāpēc?
3	Akijas klase bija brīnišķīga! Viņi uz līdzenas vietas sastrīdas par visu un neko, taču, ja vajag, aizstāv cits citu. Kāda ir jūsu klase?	Saka, ka miegs esot labākās zāles. Vai Tu seko līdzī tam, cik daudz guli?	Bija brīži, kad Akija bija ļoti nikna un izkliedza to, ko pēc tam nožēloja. Vai Tu to spētu saprast un piedot?	Bērnu bieži pārņēma drūmas domas, bet visi centās izgudrot vēl kaut ko, kas varētu iepriecināt Akiju. Kādas būtu Tavas idejas?	Akijai ir jāievēro īpaša diēta – jāēd veselīgi. Kāda ir Tava ikdienas ēdienkarte?
4	Akija redzēja sapni, kurā laidās pa gaisu kā milzu putns. Vai Tu sapņos esi lidojis?	TAVS JAUTĀJUMS	Skolotāja Īna dalījās ar savu skumjo stāstu. Tagad viņai prieku sagādā darbs. Kas Tev palīdz, kad esi bēdīgs?	Akija uzturējās slimnīcas 8. nodaļā – tas bija viņas mīļākais cipars. Vai Tu arī esi mānīcīgs?	Dakteris Ūsa Akijai deva vērtīgus padomus. Vai Tu padomos ieklausies?
5	Akija vēlējās dibināt slepeno meiteņu klubu? Vai Tu arī tādu vēlētos?	Skolotāja Īna teica, ka dzīve ir grūtību vērtā. Kāpēc?	Slimnīcā māsiņa Fērle bija ļoti jauka un draudzīga. Vai kāds no jums vēlētos kļūt par māsiņu un strādāt slimnīcā?	TAVS JAUTĀJUMS	Vai skumjais stāsts raisīja arī gaišas pārdomas? Kādas tās ir?

Netikumīgie: dzejoļi režisores Kristas Burānes dokumentālajai dzejas izrādei

Rīga: Liels un mazs, 2021.

MŪSDIENU JAUNIEŠA PORTRETS

a) Balstoties uz dzejoļu krājumu "Netikumīgie", izveido domu karti, kāds ir mūsdienu jaunietis.

b) Uzraksti, kurus dzejoļos izmantotos slengismus un izteicienus Tu pats lieto ikdienā un kādus vēl citus slengismus un izteicienus Tu zini.

Dzejoļos minētie slengismi un izteicieni, kurus es lietoju	Citi slengismi un izteicieni, kurus es zinu

Netikumīgie: dzejoļi režisores Kristas Burānes dokumentālajai dzejas izrādei

Rīga: Liels un mazs, 2021.

IZRĀDE "NETIKUMĪGIE"

Atrodi informāciju par izrādi "Netikumīgie".

Teātris, kurā notiek izrāde .....

Izrādes ilgums .....

Pirmizrāde .....

Apbalvojumi, kurus saņēmusi izrāde

.....
 .....

Atrodi informāciju par izrādes "Netikumīgie" radošo komandu. Saviem vārdiem uzraksti, ko dara katra izrādes tapšanā iesaistītā persona.

Izrādes režisors .....

Ko dara **režisors**?

.....
 .....

Izrādes dramaturgs .....

Ko dara **dramaturgs**?

.....
 .....

Izrādes scenogrāfs .....

Ko dara **scenogrāfs**?

.....
 .....

Izrādes kostīmu mākslinieks .....

Ko dara **kostīmu mākslinieks**?

.....
 .....

Izrādes gaismu mākslinieks .....

Ko dara **gaismu mākslinieks**?

.....
.....

Izrādē piedalās trīs aktieri. Kuri no šiem aktieriem ir arī izrādes teksta un krājuma "Netikumīgie" dzejoļu autori?

.....
.....

Delfīne de Vigāna

No un es

Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2021.

NO UN ES. ES UN NO. PĀRRUNAS

Nolasi romāna fragmentu un izsaki savas domas, komentē.

“Viņai nupat palika astoņpadsmit gadi, augusta beigās viņa pameta krīzes centru, kurā uz dažiem mēnešiem bija uzņemta līdz pilngadības sasniegšanai, tagad viņa dzīvo uz ielas [..]. Pieaugušos viņa nemīl un neuzticas viņiem. Viņa dzer alu, grauzņagus, velk sev nopakaļ čemodānu uz riteņiem, kurā ietilpināta visa viņas dzīve, smēķē samangotas cigaretes vai pati tās uztin, ja izdodas nopirkt tabaku, un aizver acis, lai paglābtos no pasaules.” (45. lpp.)

“.. tiklīdz iegrimstu domās, nepaieņ ne divas sekundes, un atskan: Bertiņakas jaunkundz, vai jūs nebūtu tik laipna un nepievērstos mums, gan pagūsiet izdzīvoties pa savu iekšpasauli, sakiet, lūdzu, kāds tur šobrīd ir laiks? Marēna kungs ir apveltīts ar dučiem neredzamu acu pāru, kas izvietoti pa visu ķermeni, viņa nāsīs ir iemontēts uzmanības zuduma detektors, un vēl viņam ir antenas kā kailgliemezim. Viņš visu redz, visu dzird, un nekas viņam nepaslīd garām neievērots.” (24.-25. lpp.)

“Mēs ar No devāmies uz brasēriju, es sacīju, ka viņas draugi ir simpātiski, viņa apstājās un noskaldīja: uz ielas draugu nav. Kad vakarā pārnācu mājās, šo teikumu ierakstīju burtnīcā.” (44.-45. lpp.)

“Viņa ir mēģinājusi meklēt darbu. Ātrās ēdināšanas ieskrietuvēs, bāros, restorānos, lielveikalos. Taču, ja nav adreses, vai ja norāda patversmes adresi, atbilde ir viena un tā pati. Pret to viņa ir bezspēcīga. Nav adreses, nav darba.” (80. lpp.)

“Es atdotu visu – savas grāmatas, enciklopēdijas, drēbes, datoru, lai tikai viņai būtu normāla dzīve, lai viņai būtu gulta, mājas un vecāki, kas viņu gaida pārnākam. Es domāju par vienlīdzību un pārējām gudrībām, ko māca skolā, bet kas neeksistē.” (80. lpp.)

“No mani uzlūko, viņas āda ir kļuvusi pelēka un sausa kā visiem bezpajumtniekiem; man šķiet, ka nu viņa ir nonākusi pie galējās robežas, tālāk vairs nav kur iet, aiz šīs robežas jau sākas cilvēka cieņu pazemojošas ciešanas, man šķiet, ka viņa vairs nekad nespēs piecelties, nekad vairs nebūs ne skaista, ne tīra, tomēr viņa smaida, viņa saka: man prieks tevi satikt.” (81. lpp.)

“.. esmu pārlicināta, ka viņai ir sākusies jauna dzīve, dzīve patvērumā, un es vienmēr būšu viņai blakus, es gribu, lai viņa nekad vairs nejustos viena, es gribu, lai viņa jūt, ka esmu ar viņu.” (95. lpp.)

“Neviļus domāju par teicienu, ko kaut kur izlasīju, neatceros, kur: tas, kurš nemītīgi grib pārlicināties, vai viņam uzticies, būs pirmais, kurš šo uzticību pievils.” (110. lpp.)

“Kad esmu aizņemta, viņa nedara neko, un tas laikam ir vienīgais, kas man atgādina, no kurienes viņa nāk, šī viņas spēja apsēsties vienalga kur, kā priekšmetam, spēja tukšu skatienu nogaidīt, kā aizrit minūtes, it kā būtu jānotiek kaut kam, kas viņu aizraus projām, it kā nekam nebūtu nozīmes, it kā tas neskaitītos, it kā viss pēkšņi varētu apstāties.” (113. lpp.)

“.. tad es secināju, ka gramatikā ir paredzēts viss – gan vilšanās, gan sakāve, gan nepatikšanas kā tādas.” (147. lpp.)

“.. esmu naktskreklā un basām kājām, tēvs saka: No ies prom. [...] No dosies uz krīzes centru, kur par viņu parūpēsies. Viņai nepieciešama palīdzība.” (154. lpp.)

“Es ticēju, ka ir iespējams izmainīt *lietu* gaitu, nepakļauties programmai, ticēju, ka dzīve var būt citāda. Es biju iedomājusies, ka palīdzēt nozīmē dalīties it visā, pat tajā, kas nav saprotams, pat visdrūmākajā.” (156. lpp.)

“Ko viņi bija iedomājušies? Ka viņa pacietīgi gaidīs, kad atbrīvosies kāda vieta aprūpes vai reintegrācijas centrā? Ka pietiks, ja, skaidri izrunājot vārdus, viņai izskaidros problēmu: tu nevari palikt pie mums, mēs vairs nespējam par tevi rūpēties, mūsu dzīve tāpat atgriežas vecajās sliedēs, paldies par apciemojumu un uz drīzu redzēšanos?” (157. lpp.)

“Zinu gan, ko No pie sevis domā, kad turpinām ceļu, viņa vairs nepieder Momo pasaulei, bet arī mūsējai ne, viņas nav ne vienā, ne otrā pusē, viņa ir pa starpu, tur, kur nekā nav.” (166. lpp.)

“Es nesaprotu pasaules vienādojumu, kā dalāms sapnis ar realitāti, es nesaprotu, kāpēc *lietas* noiet greizi, sabrūk un izzūd, kāpēc dzīve nepilda solījumus.” (171. lpp.)

Čārlijs Makesijs

Puika, kurmis, lapsa un zirgs

Rīga: Zvaigzne ABC, 2021.

CITĀTS UN TĀ NOZĪME

Izvēlies vienu no grāmatas "Puika, kurmis, lapsa un zirgs" citātiem un atbildi uz jautājumiem.

- Ko, Tavuprāt, šis citāts pasaka?

- Kuri ir tā atslēgvārdi, lūdzu, mini 2-5 piemērus?

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

"Viena no mūsu lielākajām brīvībām ir tas, kā mēs reaģējam uz notikumiem."	"Dzīve ir sarežģīta – bet kāds tevi mīl."
"Nereti visgrūtāk ir piedot sev pašam."	"Kad rodas sajūta, ka tu nevaldi pār lielajām norisēm, ...koncentrējies uz to, ko mīli, tepat savu acu priekšā."
"Asarām ir savs iemesls, un tās ir tavs spēks nevis vājums."	"Nemēro savu vērtību ar to, kā citi izturas pret tevi."
"Lūgt palīdzību nenozīmē padoties."	"Kad nāk tumšie mākoņi, ...turpini ceļu."
"Vislielākā ilūzija ir tā, ka dzīvei jābūt ideālai."	"Šī vētra pāries."
"Esi zinātkārs."	"Mājas ne vienmēr ir noteikta vieta, vai ne?"

Vinko Mēderndorfers

Sirds plaukstā

Rīga: Aminori, 2021.

SARUNU APLIS

- Cik ilgā laika posmā norisinās gramatā tēlotie notikumi?
- Kādas ir galvenās varones īpašības?
- Kādās ārpusklases nodarbībās piedalās Nika?
- Kādas ir Nikas attiecības ar saviem vecākiem?
- Kā Nika iekļaujas jaunajā klasē?
- Ko Bārba saka Nikai par to, kā jūtas savā ģimenē?
- Ko Alekss stāsta Nikai par saviem nākotnes plāniem? Kas viņu pamudina tos pārdomāt?
- Kāds ir Nikas īstais vārds?
- Kāpēc Nika neļauj klasesbiedriem pavadīt viņu līdz mājām un neaicina viņus ciemos?
- Kas notiek, kad Nikas klasesbiedri neaicināti ierodas pie viņas? Kā tas Nikai liek justies?
- Kā Nikas klasesbiedri uztver to, ka Nikai ir brālis ar Dauna sindromu?
- Kāda ir Nikas attieksme pret savu brāli?
- Kāpēc Nikas ģimene pārvācas no Francijas atpakaļ uz Slovēniju?
- Kādas ir Nikas atmiņas par mammu pirms un pēc Igora piedzimšanas?
- Kur Nika dzīvojusi pirms tam, kad pārcēlusies uz pilsētu? Kā tur sāka izturēties pret viņu, kad uzzināja par viņas brāli?
- Kādu iesauku skolasbiedri iedevuši Nikai? Kāpēc?
- Ko Nika pārmet saviem vecākiem?
- Kāpēc Nika nolemj bēgt no mājām?
- Ko Nika saprot, aizbēgot no mājām?
- Kurš palīdz Nikai un viņas brālim, kad viņi aizbēg no mājām?
- Kādas pārmaiņas Nika plāno savā ikdienā pēc stāstā tēlotajiem notikumiem?
- Kādas pārmaiņas var redzēt Nikas mammā stāstā tēloto notikumu beigās?
- Kas notiek ar Bārbu? Kā tas ietekmē viņu, viņas mammu un klasesbiedrus?
- Kāda nozīme stāstā ir vaļa metaforai?
- Kā Tu domā, kāpēc garstāsta nosaukums ir "Sirds plaukstā"?

Lote Vilma Vītiņa

Ūdenstornis

Rīga: Liels un mazs, 2021.

SARUNA AR GRĀMATU

Izgriez biļetes. Kopā ar grupas biedriem izveido sarunu apli. Izvēlies biļeti.

Nolasi citātu no grāmatas lappuses, kas norādīta biļetē, un atbildi uz jautājumiem.

- Vai ir piedzīvota līdzīga situācija, izjūtas?
- Vai šajā tekstā var pamanīt kādu vispārinājumu?

<p>1. biļete</p> <p>15. lpp.</p>	<p>2. biļete</p> <p>19. lpp.</p>	<p>3. biļete</p> <p>20. lpp.</p>	<p>4. biļete</p> <p>21. lpp.</p>
<p>5. biļete</p> <p>26. lpp.</p>	<p>6. biļete</p> <p>40. lpp.</p>	<p>7. biļete</p> <p>51. lpp.</p>	<p>8. biļete</p> <p>58. lpp.</p>
<p>9. biļete</p> <p>66. lpp.</p>	<p>10. biļete</p> <p>88. lpp.</p>	<p>11. biļete</p> <p>112. lpp.</p>	<p>12. biļete</p> <p>122. lpp.</p>

Sigri Agnēte Hansena

Tu redzēji?

Rīga: Liels un mazs, 2021.

PASTĀSTI MAN, KĀ ..

Strādājiet pāri. Sadaliet lomas, kurš būs A un kurš B. Rīkojieties atbilstoši instrukcijai.

A	B
Izvelc kartīti ar situāciju stāstā, izlasi to savam pāriniekam (B).	
	Izsaki priekšlikumus, kā šajā situācijā varētu vai vajadzētu rīkoties, iespējams, izstāsti, kā esi rīkojies līdzīgā situācijā. (Iekavās minētais skaitlis norāda uz lpp. stāstā. Ja nepieciešams, vari ieskatīties, kā rīkojas stāsta personas.)
Dzirdēto komentē vai papildini.	
	Izvelc lapiņu ar situāciju stāstā, izlasi to savam pāriniekam (A).
Izsaki priekšlikumus, kā šajā situācijā varētu vai vajadzētu rīkoties, iespējams, izstāsti, kā esi rīkojies līdzīgā situācijā. (Iekavās minētais skaitlis norāda uz lpp. stāstā. Ja nepieciešams, vari ieskatīties, kā rīkojas stāsta personas.)	
	Dzirdēto komentē vai papildini.
Turpiniet pārrunāt kartītēs aprakstītās situācijas.	

Grupā izveidojiet infografiku ar padomiem, kā izvairīties no riskantām un neērtām situācijām. Iekārtojiet infografiku izstādī.

Anna, sarunājoties ar pieaugušajiem, ikreiz, kad kāds pieaugušais runā nopietnā, stingrā balsī, nosarkst. (19. lpp.)	“Es saprotu, ka tev nav viegli ar šo visu tikt galā. Ar pārvākšanos un jauno skolu, un to, kas notika vecajā vietā. Bet tev ir jārunā ar mani, un ar mums, par to, ko tu domā. Ja tu nerunāsi, viss samežģīsies vēl vairāk.” (35. lpp.)
--	---

<p>“Man būtu vajadzējis, lai kāds man patiešām nopietni būtu pateicis, ka tas, kas nonāk internetā, paliek tur uz visiem laikiem.” (32. lpp.)</p>	<p>“Tagad vienīgais, ko vēlos – lai mana dzīve liktos tāda, it kā man patiesi būtu pieci gadi.” (36. lpp.)</p>
<p>“Tina nes lielu <i>Pepsi Max</i> pudeli un divas glāzes, nav nekādu šaubu, ka tagad, tagad mēs izklaidēsimies. Kamēr kāpjām pa kāpnēm, es domāju par pārējiem klasesbiedriem, kuri šobrīd iet ciemos un nes pilnīgi citus produktus pa pilnīgi citām kāpnēm.” (62. lpp.)</p>	<p>“Es nezinu, vai tas puisis skolas pagalmā gribēja būt pamanīts, bet es viņu pamanīju, viņš izcēlās, gluži kā mednieks mežā, lai neviens viņu nejauši nenošautu, bet, lai gan tam puisim bija mednieka cepure, es nebiju alnis, kuru viņš grib dabūt rokā, es nebiju medījums, viņš nezināja, ka es stāvu savā dūnu jakā un ilgojos pēc viņa.” (67. lpp.)</p>
<p>Puisis Lāšs, kad kāda no klasesbiedrenēm uzdod netaktisku jautājumu par māsu, kura zaudējusi garīgo līdzsvaru un uzvedas neierasti, rokās esošo piena paciņu iešļāc meitenei sejā. (73. lpp.)</p>	<p>Annas jaunās skolas klasesbiedrene vēlas pelnīt ar izveidoto profilu, kurā ievieto video ar savām maltītēm, lai tiešsaistē tiktos ar aziātiem, kuri vientulībā ietur savas ēdienreizes. (79. lpp.)</p>
<p>Meiteņu tualetē ar nenodzēšamu marķieri uzrakstīts “Anna ir mauka”. (80., 121. lpp.)</p>	<p>Tinas tiešsaistes video laikā, kurā piedalās arī kapučjakā noslēpusies Anna, meitenēm tiek piedāvāts pārtraukt ēst un atkailināt krūtis. (111. lpp.)</p>
<p>Iemīlējusies Anna nosūta Lāšam čatā savu kailfoto, jo zēns iepriekš minējis, ka gribētu redzēt viņu visu. Meitene neiedomājas par <i>screenshot</i> iespējām. (116. lpp.)</p>	<p>Pēc tam, kad Lāšs Annas kailfoto publiskojis, Anna savā telefonā saņem īsziņas ar nepieklājīgiem attēliem. (127. lpp.)</p>
<p>Atklājas ka Lāšs, nosūtot Annas kailfoto, vēlējies novērst uzmanību un runas par savu māsu, ka viņa esot “sātaniste, ka viņa izsauc garus, ka viņa ir jukusi, ka viņai bija jāaiziet no skolas tāpēc, ka viņa kļuva traka. Es gribēju, lai viņi runātu par kaut ko citu. Par kādu citu.” (136. lpp.)</p>	<p>Anna, izrunājoties ar Lāšu un izstāstot visu Tinai, pēc ilga laika sajūtas labi, it kā nokratījusi no sevis lielu smagumu un atguvusi savu pārliecību. (140. lpp.)</p>

Sigri Agnēte Hansena

Tu redzēji?

Rīga: Liels un mazs, 2021.

EMOCIJU PASAULE. "SIRDS TŪKSTOŠ LAUSKAS"

Izlasi citātu. Ieraksti brīvajā lauciņā, tavuprāt, raksturoto emociju nosaukumu. Ja nepieciešams, ieskaties grāmatas lappusē, tā norādīta iekavās. Centies atrast pēc iespējas dažādākus emociju apzīmējumus. Uzzīmē, tavuprāt, iederīgu emocijas ikonu.

Citāts un lappuse romānā	Emociju nosaukums	Emociju ikona
Sirds pārvērtusies par dzieni. (21)		
Es nosarkstu. Man kļūst karsti. Vēders saspringst, kakls aizžņaudzas. (19)		
Ādu dursta kā ar adatām, un domas skrien. Ja kāds pienāktu man klāt, viņš varētu saost svilstošas gumijas smaku, kas nāk no maniem matiem, tik straujas ir manas domas. (39)		
Man pēkšņi sagribējās košļeni. (45)		
Gribu dzirdēt visu, lai gan tas nav domāts man. (53)		
Tāda sajūta, it kā man vēderā kāds būtu ielicis ziepju burbuļu pūtēju, burbuļi uzrodas un pārsprāgst, uzrodas un pārsprāgst. (56)		
Mana sirds dauzās, un asinis tiek dzītas ātrāk un spēcīgāk, nekā esmu pieradusi. (66)		
Pēc tā, cik karsti man kļuva, es varēju nojaust, kādā krāsā man ir vaigi. (66)		
Elpa kļūst smagāka.. Āda sakarst un pārklājas čulgām, gluži kā apdegusi saulē, man ir jāpaskatās uz savām rokām, lai saprastu, vai es to iedomājos vai arī tas patiešām notiek. Tā nenotiek.. (80)		

Un piepeši es pamanīju savu elpu, tā kļuva smagāka un neplūda tik viegli, tā kļuva lēnāka, savukārt sirds pukstēja straujāk. Nekad manā ķermenī nebija norisinājies tik daudz kas vienlaikus. Elpa smagāka, sirds ātrāka, vaigi karstāki, acis spožākas.. (92)		
Mans ķermenis, kurš drebēja, kusa, saļima pēc tam, kad biju to redzējusi. Lai nu tagad izdodas aizmigt, Anna. (106)		
Kad Tina pasaka "tiešsaistes video", es aizvelku kapuces rāvējslēdzēju līdz zodam. (110)		
Attēls padara manu augumu vienlaikus smagu un vieglu, rīkle aizžņaudzas un vairs neļauj elpai plūst kā parasti. (113)		
Es izdzirdu kādu skaņu. Skaņu, ar kādu man krūtīs ietiecās roka. Tā izgāja cauri kauliem un skrimšļiem, cauri asinsvadiem un muskuļiem. Roka ietiecās iekšā, sagrāba manu sirdi un ārpātīgā ātrumā izrāva to ārā. (119)		
Bija sajūta, ka miesas ķermenī kļuvis divreiz vairāk, ka āda augumam pēkšņi ir par ciešu. Iekšā viss spiedās un gribēja tikt ārā, un daudzējās, daudzējās pamatīgi. Es jutu katru sirdspukstu – augšdelmos, pirkstu galos, ceļgalos. (122)		
Es noriju siekalas, pēkšņi sajutu visas ķermeņa daļas, kuņģis pilnīgi noteikti ir savā vietā, to ir pārņēmušas ritmiskas trīsas, un sirds daudzās tā, it kā piedalītos daudzīšanās meistarsacīkstēs. (132)		

Salīdzini savus emociju nosaukumus ar citiem un pārrunājiet, kāpēc daži citāti jums saistās ar dažādām emocijām. Atrodi citātus, kuros atklājas vēl kādas citas emocijas. Izvēlies dažus (1-3) citātus un izstāsti, kādās situācijās romānā un Tavā pieredzē atklājas šīs emocijas.

Annai pēc notikušā ārste iesaka katru dienu veidot sarakstu, kurā ieraksta 3 labas un 3 ne tik labas lietas, kas ar viņu notikušas, lai viņa iemācītos analizēt savu dienu. Pamēģini vienu nedēļu veidot šādu sarakstu. Pārrunājiet, kādu pieredzi šāds pieraksts ir devis.

Jennija Jēgerfelde
Stendapa karaliene
 Rīga: Latvijas mediji, 2021.

CITĀTS UN TU

- Izmantojot grāmatas citātus un darba lapas jautājumus, organizējiet sarunu apli.
- Izgrieziet grāmatas citātus ar jautājumiem, salieciet apļa vidū.
- Izvelciet pa vienai kartītei un atbildiet uz jautājumiem.

“Man ir plāns nomainīt pa pusei bēdīgos kaulus pret smieklīgiem, pa vienam vien! Un, ja esmu kaut ko ieņēmusi prātā, tad es to daru mērķtiecīgi. Tētis gan mēdz teikt, ka mana mērķtiecība dodas nepareizajā virzienā. Vārdu sakot, ka man ir nepareizs mērķis. Ka man vajadzētu vairāk sasparoties skolā.”

- ◆ Kā tev liekas, vai ir iespējams nomainīt bēdīgos kaulus pret smieklīgiem? Lūdzu, pamato.
- ◆ Vai mērķtiecīgums ir laba īpašība, kādēļ?
- ◆ Vai Tu esi mērķtiecīgs un ko esi jau sasniedzis?

“Tira ir mana klases biedrene, lai gan tas arī ir idiotisks vārds, jo viņa man nav nekāda biedrene. Es zinu, ka daudziem ir tāda problēma. Kā lai to nosauc? Klases murdzene? Nu jā, tas būtu mazliet par stipru teikts. Mums vajadzētu tam izdomāt neitrālu vārdu! Klases cilvēks? Klases radība? Klases persona. Tira ir mana klases persona. Nav spīdoši, bet iesākumam pietiks.”

- ◆ Kādu vārdu Tu ieteiktu, lai nosauktu klasesbiedru, kādēļ?
- ◆ Kā Tu sauc savu labāko skolas draugu?
- ◆ Vai ir svarīgi, kā tiek saukts skolā vai kā Tu sauc citus? Lūdzu, mini kādu piemēru.

“Protams, ka es nedomāju par viņu visu laiku. Bet, kad atceros, man krūtīs atveras tumsa. Tumsa, kas ir kā caurums bez dibena, un tas nepārtraukti izplešas. Un tajā it kā iekrīt manas sirds gabaliņi. Iekrīt un pazūd. Es nezinu, vai jebkad tos atkal atgūšu. Vai sirds jebkad kļūs par vienu veselu.”

- ◆ Kā Tu domā, vai ir iespējams, ka “sirds atkal kļūst par vienu veselu”, kā to panākt?
- ◆ Ko Tu ieteiktu citiem šādā situācijā, kad atmiņas ir smagas kā tumsa, kas ir kā caurums bez dibena?
- ◆ Vai ir iespējams palīdzēt citiem, kam ir tumšas domas, slikts noskaņojums? Kā to izdarīt?

“Mana stratēģija ir vienkārša. Mamma netika galā ar dzīvi. Un nomira. Tam ir daudz iemeslu. Es esmu iecerējusi tikt galā ar dzīvi. Viens veids, kā tikt galā, ir nedarīt to pašu, ko darīja viņa. Mācīties no viņas kļūdām un darīt tieši pretēji. Tāpēc es esmu sastādījusi sarakstu ar septiņiem svarīgiem punktiem. Risinājumus savām problēmām. Tos punktus es sīkiem burtiņiem esmu uzrakstījusi uz lapiņas. Lapiņa glabājas manā lielajā Dārta Veidera modinātājpulkstenī, paslēpta bateriju nodalījumā.”

- ◆ Vai Tu piekrīti Sašas viedoklim, ka viss jādara pilnīgi pretēji, kā darīja viņas mamma? Kādēļ?
- ◆ Vai Tev ir līdzīgs saraksts kā Sašai, kas būtu risinājums Tavām problēmām? Ja nav, kāds tas varētu būt?
- ◆ Cik, Tavuprāt, svarīgi ir mācīties no citu kļūdām?

“Bet tagad pats svarīgākais. Mamma bija nomākta un nepārtraukti raudāja. Viņa lika cilvēkiem raudāt. Viņa joprojām liek cilvēkiem raudāt, lai gan vairs nav dzīva. Reizēm, kad tētis ir dušā, es dzirdu, kā viņš raud. Man šķiet, viņš domā, ka to nevar dzirdēt. Bet var, tāpēc es nekad neraudāšu. Nekad. Un es nekad nelikšu citiem cilvēkiem raudāt. Es likšu cilvēkiem smieties. Tā ir mana misija!”

- ◆ Kā Tu domā, vai raudāt ir labi?
- ◆ Kādēļ citi kautrējas no savām asarām?
- ◆ Kādos brīžos cilvēki raud, lūdzu, mini dažādus piemērus?

“Es domāju par sarakstu. Lai novirzītu domas. 1. Nogriezt matus. Pavisam. 2. Nemēģināt rūpēties ne par vienu, kas ir dzīvs. 3. Nelasīt grāmatas. 4. Valkāt tikai krāsainas drēbes. 5. Nedomāt pārāk daudz (vislabāk nemaz). 6. Neiet pastaigāties. Neiet uz mežu. 7. Kļūt par stendapa karalieni!”

- ◆ Ko Tu domā par Sašas izveidoto sarakstu?
- ◆ Kāds varētu būt Tavs saraksts, kādēļ?
- ◆ Kā Tu domā, cik viegli būtu sekot šim sarakstam?

“Man vajadzētu rakstīt smieklīgas lietas, bet prātā nāk tikai bēdīgās. Kucēns. Mazais kucēniņš, kas nekad nebūs manējais. Ir pagājušas piecas nedēļas. Es atveru grāmatu un lasu, ko uzrakstīju par *set up* un *punchline*, un *nāvīgi labi*. Pāršķīru līdz jaunai lappusei. Spiežu zīmuli tik stipri, ka izlec ārā piespiežamais galiņš. Iespiežu to atpakaļ. Rakstu: Es tevi ienīstu. Pārvelku katru burtu, pārvelku vienreiz, divreiz, trīsreiz, es nezinu, cik daudz reižu. Plati, melnpeļēki grafitburti.”

- ◆ Kādas ir Tavas domas par Sašas sajūtām?
- ◆ Vai Tu esi piedzīvojis līdzīgas sajūtas savā dzīvē?
- ◆ Kā Tu tiec galā ar savām dusmām?

“Ir lietas, kuras ir tik grūti pateikt, ka vārdos tās nemaz nevar izrunāt. Kamols kaklā ir iesprūdis. Es riju un riju siekalas vēl un vēlreiz. Skatos uz Linnu. Viņa atgāzusies sēž savā zilajā krēslā. Šodien viņai mugurā ir pelēks T kreklis ar dusmīgu lāci, kurš stāv uz pakaļkājām. No mutēs izplūst uzzīmēts vārdu burbulis, kurā ierakstīts: “Nesaki man, lai es smaidu!”

- ◆ Kā Tu rīkotos, ja piedzīvotu šādu brīdi, kad nevari pateikt kaut ko?
- ◆ Ko Tu varētu ieteikt citiem šādos brīžos?
- ◆ Tavuprāt, kā vislabāk rīkoties, ja kāds ir šādā situācijā?

“Ļaudis smejas tik skaļi un tik ilgi, ka tas pielīp arī man, es smejos vēl vairāk. Un es zinu, ka nevajag smieties par saviem jokiem, bet es vienalga smejos. Caur manu ķermeni skrien mazītiņi prieka burbulīši. Es jūtos neuzvarama, es jūtos kā vislabākā visā pasaulē.”

- ◆ Vai kādreiz esi juties kā vislabākais šajā pasaulē, kad un kādēļ?
- ◆ Kā rīkoties, lai justos labi un piederīgi kādai situācijai?
- ◆ Vai smieklī var vienot cilvēkus? Kā panākt, lai citi smejas?

“Un, protams, ka es jūtos labāk ar šokolādi. Ar viņu. Uz brīdi es varēju aizmirst visu. Mēs nerunājām par neko īpašu. Visbiežāk skatījāmies filmas no *YouTube*. Bet viņa sēdēja tur, man blakus. Tā sacīt, vienkārši bija. Gaišie sprogainie mati. Kepons, uz kura rakstīts “OBEY”. Ātra, dedzīga balss, it kā viņa vienmēr kaut ko komentētu. Tā viņa kļuva par manu labāko draugu.”

- ◆ Vai Tu gribētu tādu pašu labāko draudzeni kā Sašai?
- ◆ Kas, Tavuprāt, raksturo labāko draugu?
- ◆ Ko Tu esi gatavs darīt vai esi jau izdarījis sava labākā drauga labā?